

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Kort Fremstilling af de på Det Radikale Venstres Landsmøder vedtagne Beslutninger vedrørende Jord- og Jordskatspørgsmaal

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1911

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Kort Fremstilling af de paa Det radikale Venstres
Landsmøder vedtagne Beslutninger vedrørende
Jord- og Jordskatspørgsmaal.

PAA Det radikale Venstres grundlæggende Møde i Odense d. 20. og 21.
Maj 1905 vedtoges bl. a. følgende Programpunkter om Skatterne og
Jordspørgsmaalene.

(Af III.)

Ved Paaligningen af de fornødne Skatter tilstræbes en Formindskelse af
den bestaaende økonomiske Ulighed.

Indkomst- og Formueskatten saavelsom den kommunale Beskatning
ændres med dette Formaal for Øje. Ejendomsskylden omdannes under
Hensyntagen til Principerne for en Grundværdibeskatning. Naar offentlige
Foranstaltninger medfører en Stigning af Grundværdien, sikres der Kom-
mune og Stat Andel i Værdistigningen.

Arveafgiften gøres progressiv.

Finanstolden paa de almindelige Livsfornødenheder og Raastoffer ned-
sættes efterhaanden, indtil den ganske kan bortfalde.

Beskyttelsestolden ophæves planmæssig gradvis med billigt Hensyn til
bestaaende Erhverv.

(Af IV.)

Den bestaaende økonomiske Ulighed formindskes gennem en planmæs-
sig social Reformlovgivning.

Oprettelsen af selvstændige Husmandsbrug fremmes ved Indførelsen af
offentligt Arvefæste under betryggende Brugsvilkaar. Lodderne gøres som
Regel saa store, at de drevne som almindelig Markbrug kan sikre Bruge-
ren en økonomisk selvstændig Tilværelse. De tilvejebringes ved Udstyk-
ning af Jord, som Stat og Kommune ejer eller indkøber hertil.

Ved Lovgivning om Len, Stamhus og Fideikommissgodser sikres Sam-

fundets Interesse i Ordningen af Jordbesiddelsen og dets Andel i disse Værdier.

Paa det andet Landsmøde (i Aarhus) førtes ingen særlig Diskussion om disse Spørgsmaal, medens det tredje Landsmøde (i København d. 1. og 2. April 1907) i Anledning af Regeringens Toldforslag vedtog følgende Punkt 2 i Mødets politiske Udtalelse:

»Det radikale Venstre hævder Nødvendigheden af en Skattereform i Overensstemmelse med de i Odenseprogrammet udtalte Grundsætninger. Den Skatteomlægning, Ministeriet har foreslaaet, vil vel medføre enkelte Fremskridt, men ikke betyde nogen virkelig Reform af vort Skattevæsen. Den vil aldeles ikke bringe den Lettelse i Skattebyrden for de mindre Bemidlede, som længe har været stillet dem i Udsigt.«

Paa det fjerde Landsmøde (i Kolding d. 16. og 17. Maj 1908) kritiseredes det da vedtagne Toldforlig i Punkt 2 i den politiske Udtalelse, og desuden vedtoges følgende Resolution, der var udarbejdet af et særligt nedsat Udvalg:

»Landsmødet udtaler sin Sympati med Bestræbelserne for ved ordinære Foranstaltninger at afhjælpe den af den økonomiske Krise oranledigede øjeblikkelige Arbejdsløshed. Blivende Virkning for Samfundet opnaaes dog kun ved en Forbedring af Arbejdets Vilkaar. En samlet Behandling af Spørgsmaalene om Ophævelse af Løn og Stamhuse, Udstykning af Jord, offentlig Fæste og Beskatning af Grundværdierne er derfor paatrængende nødvendig. Landsmødet beklager, at Regeringen endnu ikke har fremsat det længe lovede Forslag om Lehn- og Stamhuse, og at den fremdeles har afvist Kravet om ved næste Vurdering til Ejendomsskyld at foranstalte den særskilte Vurdering af Grunden, som er nødvendig for en indgaaende Drøftelse af den paa krævede Reform af Ejendomsskatterne.«

Paa det femte Landsmøde (i København d. 27. og 28. Februar 1909) var som 5. Punkt paa Dagsordenen opført Forhandling om Jordspørgsmaalet. Under Forhandlingerne, der drejede sig om Husmandslovens Revision, om Reform af Ejendomsskylden og om den særskilte Jordvurdering, stilledes et Forslag til Resolution, der fastslog, at Jordspørgsmaalets Løsning kun kan ske gennem en Jordværdibeskatning. Forslaget blev imidlertid taget tilbage for følgende Resolution, der vedtoges enstemmigt:

»I Betragtning af, at en Løsning af Jordspørgsmaalet efter de i Odenseprogrammet udtalte Principer er af afgørende Betydning, beslutter Landsmødet at nedsætte et Udvalg paa 15 Medlemmer til inden næste Landsmøde at udarbejde og for dette forelægge Betænkning, der kan danne Grundlag for Forslag til Lovgivning i Spørgsmaalet.«

Et Udvalg, hvis Sammensætning er omtalt foran, blev nedsat og sluttede sit Arbejde i Januar 1910. Imidlertid var Ministeriet Zahle blevet dannet, og i Overensstemmelse med Landsmødernes Stilling fremsatte det Forslag om at standse Overgangen fra Hartkornskat til Ejendomsskyld med den Motivering, at det ønskede Ejendomsskylden omdannet til Jordskyld, og at det til Brug for Overvejelser i den Anledning og som Forarbejde vilde foreslaa en Prøvevurdering af den nøgne Jords Værdi i forskellige Egne af Landet. »Det Forsøg«, udtalte Finansminister Brandes, »der skal gøres, er, om det kan lykkes at finde, hvad en forstandig Køber vil give for en ubebygget Grund, alle Forhold medregnede, saaledes at man tager Hensyn til baade Beskaffenhed og Beliggenhed, og saaledes at man maatte gaa ud fra, at man skulde komme til den økonomisk bedste Benyttelse af Grunden.«

Vurderingsforslaget gennemførtes, medens Forslaget om Ejendomsskylden standsedes.

I Januar 1910 afsluttede Jordudvalget sine Arbejder gennem Afgivelsen af efterfølgende Betænkning. Den 19. Februar 1910 afholdtes et Møde i København mellem Forretningsudvalget for Det radikale Venstres Landsforbund og Flertalsbetænkningens Underskrivere angaaende Betænkningens videre Behandling i Partiet. Paa Mødet vedtog man enstemmigt, at Betænkningen skulde underkastes to Behandlinger, nemlig paa det kommende Landsmøde i Odense og det nærmeste paafølgende efter det tilstundende Valg. Betænkningen udsendtes derefter til de Delegerede.

Paa Delegeretmødet i Odense den 23. og 24. April 1910 redegjorde Jordudvalgets Formand, Hr. Jakob E. Lange, for dets Arbejde og særlig for Flertalsbetænkningens Hovedpunkter, hvorefter Direktør Hassing Jørgensen ligeledes gjorde Rede for det af ham i Mindretalsbetænkningen indtagne Særstandpunkt, men iøvrigt fandt ingen egentlig Realitetsdebat Sted. Den paafølgende Forhandling afsluttedes med enstemmig Vedtagelse af en af Forretningsudvalgets Formand, Redaktør Rode, fremsat og af Jordudvalgets Formand tiltraadt Dagsorden, saalydende:

»Idet Landsmødet takker Jordudvalget for dets Arbejde, beslutter det at lade Udvalgsflertallets Betænkning overgaa til en afsluttende Behandling paa næste Landsmøde og udtaler sin Tilslutning til Ministeriets Bestræbelser for gennem den særskilte Vurdering af Grundværdien, som andre Regeringer modsatte sig, at forberede Forslag om den nuværende Ejendomsskylds Omdannelse til en Grundskyld.«

Naar det i Resolutionen udtales, at det er Flertalsbetænkningen, der overgaar til 2den Behandling, betyder det, efter hvad der paa Landsmødet blev udtalt, ikke, at de af Mindretallet fremsatte Synspunkter og Forslag

ere udelukkede fra Drøftelse, men kun at Landsmødet i Odense vilde fastslaa, hvilke Principer det ønskede viderebehandlet.

Idet Betænkningen udgaar til Organisationernes Drøftelse, ønskes det under den nuværende finansielle Situation bemærket, at Udvalgets Arbejde og Forslag ikke har tilsigtet at anvise nogen ny Skattekilde, idet man vedrørende Beskatningen udelukkende har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om den nuværende Skattebyrdes Omlægning paa et retfærdigere Grundlag.

Odense og København i Januar 1911.

For Jordudvalget
Jakob E. Lange.

For Forretningsudvalget
Ove Rode.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk